Muistio

Työelämä
Vesa Rantahalvari

28.3.2022

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työntekijän eläkelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 30/2022 vp)

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla täsmennetään niitä periaatteita, joiden mukaan sosiaali- ja terveysministeriö voisi vahvistaa työeläkevakuutusyhtiöiden välille eroja työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosaan liittyviin laskuperusteisiin. Yhtiökohtainen hoitokustannus selkiyttäisi työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosaa ja voisi tehostaa yhtiöiden toimintaa.

Esityksen toinen pääkohta on eläkelaitosten vanhuuseläkevastuiden joustamisen mahdollistaminen poikkeuksellisen heikossa sijoitusmarkkinatilanteessa. Tällä muutoksella vahvistettaisiin työeläkejärjestelmän rahoituksellista kestävyyttä.

Eduskunnan tulee hyväksyä hallituksen esitys esitetyssä muodossa.

Työeläkejärjestelmä ei ole pitkällä aikavälillä rahoituksellisesti kestävä. Vanhuuseläkevastuiden jousto mahdollistaisi hyvin tuottavien osakesijoitusten hankinnan ja ylläpidon huonossa markkinatilanteessa.

Kuten lakiesityksessä todetaan, eläkeyhtiöiden vakuutusmaksujen hoitokustannusosa on hyvitysmekanismin seurauksena jo nyt käytännössä yhtiökohtainen, mutta se toimii vuoden viiveellä ja tavalla, jota esimerkiksi vakuutuksenottajien on vaikea hahmottaa. Hallituksen esittämä muutos selkiyttäisi tilannetta ja voisi kannustaa yhtiöitä tehokkuuden kohentamiseen.